

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2010/40/EL,

7. juuli 2010,

**mis käsitleb raamistikku intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks
maanteetranspordis ja liideste jaoks teiste transpordiliikidega**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa majanduse kasvu ja kodanike liikuvusvajadustega seotud liidu maanteetranspordi mahu kasv on nii maanteede infrastruktuuri ülekoormatuse ja energiatarbimise suurenemise kui ka keskkonna- ja sotsiaalprobleemide peamisi põhjusi.

(2) Selliste oluliste probleemide lahendamisel ei saa piirduda ainult traditsiooniliste meetmetega, sealhulgas maanteetranspordi olemasoleva infrastruktuuri laiendamisega. Liidule sobivate lahenduste leidmisel on suur osa uuendustel.

(3) Intelligentsete transpordisüsteemid on tänapäevased rakendused, mille eesmärk on ilma tegelikku intelligent-sust omamata osutada uuenduslikke eri transpordiliikide ja liikluse korraldamisega seotud teenuseid ning võimaldada erinevatel kasutajatel saada paremini teavet transpordivõrkude kohta ning kasutada neid ohutumalt, koordineeritumalt ja „arukamalt”.

(4) Intelligentsete transpordisüsteemid ühendavad telekommunikatsioone, elektroonikat ja infotehnoloogiat transpordialase inseneritegevusega, et kavandada, projekteerida, eksploateerida, hooldada ja hallata transpordisüsteeme. Info- ja sidetehnoloogia rakendamine maanteetranspordisektoris ja selle liidestest teiste transpordiliikidega aitab oluliselt kaasa maanteetranspordi (sealhulgas ohtlike kaupade veo) keskkonnahoidlikkuse, tõhususe (sh energiatõhususe), ohutuse ja turvalisuse parandamisele, avalikule julgeolekule ning reisijate ja kaupade liikuvusele, tagades samal ajal siseturu toimimise ning tugevama konkurentsivõime ja tööhõive kasvu. Intelligentsete transpordisüsteemide rakendused ei tohiks siiski piirata riigi julgeoleku või kaitsehuvidega seotud küsimusi.

(5) Info- ja sidetehnoloogia teistes transpordiliikides rakendamise edusammud peaks nüüd kajastuma maanteetranspordi arengus, pidades eelkõige silmas maanteetranspordi ja teiste transpordiliikide integratsiooni parandamist.

(6) Mõne liikmesriigi maanteetranspordisektoris on juba kasutusele võetud kõnealuste tehnoloogiate riigisisesed rakendused. Ent selline kasutuselevõtmine jääb killustatuks ja kooskõlastamatuks ega suuda luua intelligentsete transpordisüsteemide teenuste osutamise geograafilist pidevust kogu liidus ja selle välispiiridel.

⁽¹⁾ ELT C 277, 17.11.2009, lk 85.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2009. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 10. mai 2010. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 6. juuli 2010. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

- (7) Intelligentsete transpordisüsteemide kooskõlastatud ja tõhusa kasutuselevõtmise tagamiseks kogu liidus tuleks kehtestada spetsifikatsioonid, hõlmates vajadusel standardeid, millega määratakse kindlaks täiendavad üksikasjalikud sätted ja menetlused. Enne spetsifikatsioonide vastuvõtmist peaks komisjon hindama nende vastavust teatud kindlaksmääratud põhimõtetele, mis on esitatud II lisas. Esmalt tuleks prioriteetsetena käsitleda nelja peamist intelligentsete transpordisüsteemide väljatöötamise ja kasutuselevõtmise valdkonda. Neis neljas valdkonnas tuleks kehtestada prioriteetsed meetmed spetsifikatsioonide ja standardite väljatöötamise ja kasutamise jaoks. Intelligentsete transpordisüsteemide edasise rakendamise käigus tuleks seoses tehnoloogia arengu ja tehtud finantskulutustega võtta arvesse konkreetse liikmesriigi poolt kasutuselevõetud olemasolevaid intelligentsete transpordisüsteemide infrastruktuure.
- (8) Kui õigusakt võetakse vastu käesoleva direktiivi artikli 6 lõike 2 teises lõigus osutatu kohaselt, tuleks artikli 5 lõike 1 teist lauset vastavalt muuta.
- (9) Spetsifikatsioonides tuleks muu hulgas arvesse võtta ja ära kasutada juba saadud kogemusi ja tulemusi intelligentsete transpordisüsteemide valdkonnas, eelkõige komisjoni poolt 2002. aasta aprillis käivitatud e-ohutuse algatuse raames. Komisjon lõi kõnealuse algatuse raames e-ohutuse foorumi, et edendada e-ohutuse süsteemide väljatöötamist, kasutuselevõtmist ja kasutust toetavaid soovitusi ning jätkata nende rakendamist.
- (10) Käesolevas direktiivis sätestatud eeskirju ja menetlusi ei tuleks kohaldada selliste sõidukite suhtes, mida kasutatakse peamiselt nende ajaloolise huviväärtuse tõttu ja mille esmane registreerimine ja/või tüübikinnituse andmine ja/või kasutusselevõtmine toimus enne käesoleva direktiivi ja selle rakendusmeetmete jõustumist.
- (11) Intelligentsete transpordisüsteemid peaksid tuginema koostalitlusvõimelistele süsteemidele, mis põhinevad avatud ja avalikel standarditel ning on mittediskrimineerivatel alustel kättesaadavad kõigile rakenduste ja teenuste pakkujatele ja kasutajatele.
- (12) Intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmise ja kasutamisega kaasneb isikuandmete töötlemine. Selline töötlemine peaks toimuma kooskõlas liidu õigusega, mis on sätestatud eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivis 2002/58/EÜ (milles käsit-
- letakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris) ⁽²⁾. Muu hulgas tuleks intelligentsete transpordisüsteemide rakendustele kohaldada eesmärgist tulenevate piirangute ja andmete piiritlemise põhimõtteid.
- (13) Üksikisikute eraelu puutumatuse parema kaitse ühe põhimõtena tuleks soodustada andmete anonüümseks muutmist. Intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmisega seotud andmekaitse ja eraelu puutumatuse küsimuste osas peaks komisjon vajadusel täiendavalt konsulteerima Euroopa andmekaitseinspektoriga ning taotlema arvamust töörühmalt, mis on loodud direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 kohaselt üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega.
- (14) Intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste ning eeskätt liiklus- ja reisiteabe teenuste kasutuselevõtmine ja kasutamine hõlmab liikmesriikide avaliku sektori asutuste dokumentides sisalduva maantee-, liiklus- ja reisiteabe töötlemist ja kasutamist. Kõnealusel töötlemisel ja kasutamisel tuleks järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/98/EÜ (avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta) ⁽³⁾.
- (15) Spetsifikatsioonid peaksid asjaomastel juhtudel hõlmama üksikasjalikke sätteid, millega kehtestatakse komponentide vastavus- või kasutuskõlblikkuse hindamise menetlus. Nimetatud sätted peaksid tuginema Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsusele nr 768/2008/EÜ (toodete turustamise ühise raamistiku kohta), ⁽⁴⁾ eelkõige seoses vastavushindamismenetluste eri etappide moodulitega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2007/46/EÜ ⁽⁵⁾ on juba kehtestatud raamistik mootorsõidukite ja nende osade või seadmete tüübikinnituse kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividega 2002/24/EÜ ⁽⁶⁾ ja 2003/37/EÜ ⁽⁷⁾ sätestatakse eeskirjad kahe- või kolmerattaliste mootorsõidukite ning põllu- või metsamajanduslike traktorite ja nende osade või seadmete tüübikinnituse kohta. Seega oleks nimetatud direktiivide reguleerimisaladesse kuuluvate seadmete ja rakenduste vastavushindamise kehtestamine topelttöö. Kuigi kõnealuseid direktiive kohaldatakse sõidukitesse paigaldatud intelligentsete transpordisüsteemidega seotud seadmetele, ei kohaldata neid samas maanteede infrastruktuuri intelligentsete transpordisüsteemide seadmete ja tarkvara suhtes. Sellistel juhtudel võiks vastavushindamismenetlused ette näha spetsifikatsioonides. Sellised menetlused peaksid piirduma iga üksikjuhtumi puhul vajaliku.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

⁽³⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 90.

⁽⁴⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 82.

⁽⁵⁾ ELT L 263, 9.10.2007, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 124, 9.5.2002, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT L 171, 9.7.2003, lk 1.

- (16) Intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste jaoks, mis vajavad täpseid ja tagatud aja ja asukoha määramise teenuseid, tuleks kasutada satelliidipõhiseid infrastruktuure või samaväärset täpsust võimaldavat tehnoloogiat, nagu on ettenähtud nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määruses (EÜ) nr 1/2005 (mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruses (EÜ) nr 683/2008 (Euroopa satelliitnavigatsiooni programmide (EGNOS ja Galileo) rakendamise jätkamise kohta) ⁽²⁾.
- (17) Intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste realiseerimisel tuleks kasutada uuenduslikke tehnoloogiaid, nagu raadiosagedustuvastuse seadmed (RFID) või EGNOS/Galileo, eelkõige kaubasaadetise jälgimisel selle teekonna jooksul ja transpordiliigiti.
- (18) Peamistel sidusrühmadel, nagu intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatel, intelligentsete transpordisüsteemide kasutajate ühendustel, transpordiettevõtjatel ja rajatiste käitajatel, tootjate esindajatel, sotsiaalpartneritel, kutseliitudel ja kohalikel omavalitsustel, peaks olema võimalus anda komisjonile nõu intelligentsete transpordisüsteemide Euroopa Liidus kasutuselevõtmise äriliste ja tehniliste aspektide kohta. Sel eesmärgil peaks komisjon moodustama intelligentsete transpordisüsteemide nõuanderühma, et tagada tihe koostöö sidusrühmade ja liikmesriikidega. Nõuanderühma tegevus peaks olema läbipaistev ning tulemused tuleks teha kättesaadavaks käesoleva direktiivi alusel asutatud komiteele.
- (19) Ühetaolised rakendamistingimused tuleks tagada suuniste ja mittesiduvate meetmete vastuvõtmisega, et hõlbustada liikmesriikide koostööd seoses intelligentsete transpordisüsteemide prioriteetsete valdkondadega ning liikmesriikide aruandlust käsitlevate suuniste ja tööprogrammi vastuvõtmisega.
- (20) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 291 sätestatakse seadusandliku tavamenetluse kohaselt eelnevalt määruse abil eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes. Kuni kõnealuse uue määruse vastuvõtmiseni kohaldatakse jätkuvalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused), ⁽³⁾ välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlust käsitlevaid sätteid, mis ei ole kohaldatavad.
- (21) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte spetsifikatsioonide vastuvõtmise kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (22) Tagamaks kooskõlastatud käsitust, peaks komisjon tagama käesoleva direktiiviga asutatava komitee ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/52/EÜ (ühenduse elektroonilise maanteemaksu koostalitlusvõime kohta) ⁽⁴⁾ asutatud komitee, nõukogu 20. detsembri 1985. aasta määrusega (EMÜ) nr 3821/85 (autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta) ⁽⁵⁾ asutatud komitee, direktiiviga 2007/46/EÜ asutatud komitee ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiviga 2007/2/EÜ (millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE)) ⁽⁶⁾ asutatud komitee tegevuste kooskõla.
- (23) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt koostalitlusvõimeliste intelligentsete transpordisüsteemide kooskõlastatud ja ühtse kasutuselevõtmise tagamine liidus, ei suuda liikmesriigid ja/või erasektor piisavalt saavutada ning meetmete ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (24) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja liidu huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja selle ülevõtmisemeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu ja kohaldamisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik, et toetada intelligentsete transpordisüsteemide kooskõlastatud ja ühtset kasutuselevõtmist ja kasutamist Euroopa Liidus, eelkõige üle liikmesriikidevaheliste piiride, ning sätestatakse nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikud üldtingimused.

2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse spetsifikatsioonide väljatöötamine meetmete jaoks artiklis 2 osutatud prioriteetsetes valdkondades, samuti vajadusel vajalike standardite väljatöötamine.

3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse maanteedtranspordi valdkonnas kasutatavate intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste ning nende liideste suhtes teiste transpordiliikidega, ilma et see piiraks riigi julgeoleku või kaitsehuvidega seotud küsimusi.

⁽¹⁾ ELT L 3, 5.1.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 196, 24.7.2008, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁴⁾ ELT L 166, 30.4.2004, lk 124.

⁽⁵⁾ EÜT L 370, 31.12.1985, lk 8.

⁽⁶⁾ ELT L 108, 25.4.2007, lk 1.

Artikkel 2

Prioriteetsed valdkonnad

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on spetsifikatsioonide ja standardite väljatöötamise ja kasutamise suhtes prioriteetsed järgmised valdkonnad:

- I: maantee-, liiklus- ja reisiandmete optimaalne kasutus;
- II: liikluse ja kaubaveo korraldusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pidevus;
- III: liiklusohutuse ja turvalisusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide rakendused;
- IV: sõiduki liitmine transpordi infrastruktuuriga.

2. Prioriteetsete valdkondade kohaldamisala on esitatud I lisas.

Artikkel 3

Prioriteetsed meetmed

Prioriteetsed meetmed spetsifikatsioonide ja standardite väljatöötamise ja kasutamise suhtes prioriteetsetes valdkondades on, nagu on esitatud I lisas, järgmised:

- a) mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabeteenuste pakkumine kogu ELis;
- b) reaalajas saadava liiklusteabe teenuste pakkumine kogu ELis;
- c) kasutajatele minimaalse, liiklusohutusega seotud üldise liiklusteabe võimalusel tasuta edastamisega seotud andmed ja kord;
- d) koostalitlusvõimelise automaatse hädaabikõne (eCall) ühtlustatud pakkumine kogu ELis;
- e) veoautodele ja tarbesõidukitele turvaliste parkimiskohtade teabeteenuse pakkumine;
- f) veoautodele ja tarbesõidukitele turvaliste parkimiskohtade ettetellimisteenuse pakkumine.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „intelligentsed transpordisüsteemid” – süsteemid, milles info- ja sidetehnoloogiat rakendatakse maanteedtranspordi valdkonnas (sh infrastruktuur, sõidukid ja kasutajad), liikluskorralduses ja liikuvuse juhtimises ning samuti liidesteks teiste transpordiliikidega;

- 2) „koostalitlusvõime” – süsteemide ja nende aluseks olevate äriprotsesside suutlikkus vahetada andmeid ning jagada teavet ja teadmisi;
- 3) „intelligentsete transpordisüsteemide rakendus” – toimiv intelligentsete transpordisüsteemide rakendamise vahend;
- 4) „intelligentsete transpordisüsteemide teenus” – intelligentsete transpordisüsteemide rakenduse pakkumine selgelt määratletud organisatsioonilise ja toimimisraamistiku abil, et aidata kaasa kasutusohutusele, -tõhususele, -mugavusele ja/või hõlbustada või toetada transpordi- ja reisitoiminguid;
- 5) „intelligentsete transpordisüsteemide teenuse pakkuja” – avalik- või eraõiguslik intelligentsete transpordisüsteemide teenuse pakkuja;
- 6) „intelligentsete transpordisüsteemide kasutaja” – intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste või teenuste kasutaja, sh reisijad, vähem kaitstud liiklejad, maanteedtranspordi infrastruktuuri kasutajad ja ettevõtjad, sõidukiparkide haldajad ja hädaabiteenuste pakkujad;
- 7) „vähem kaitstud liiklejad” – kergliiklejad, nagu jalakäijad ja jalgratturid, samuti mootorratturid ja puudega või piiratud liikumis- ja orienteerumisvõimega isikud;
- 8) „teisaldatav seade” – kaasaskantav info- või sideseade, mida võib sõidukisse kaasa võtta, et toetada juhtimisülesannet ja/või transporditoiminguid;
- 9) „platvorm” – intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmist, pakkumist, kasutamist ja integreerimist võimaldav sõidukisisene või -väline seade;
- 10) „struktuur” – põhimõtteline projekt, mis määrab kindlaks konkreetse süsteemi ülesehituse, käitumise ja integreerimise seda ümbritsevasse konteksti;
- 11) „liides” – süsteemidevaheline rajatis, mis pakub vahendit, mille vahendusel süsteemid saavad ühendust ja võivad koos toimida;
- 12) „ühilduvus” – seadme või süsteemi üldine võime muutmata kujul toimida koos teise seadme või süsteemiga;
- 13) „teenuste pidevus” – suutlikkus tagada sujuvaid teenuseid transpordisüsteemides kogu liidus;
- 14) „maanteeandmed” – andmed maanteede infrastruktuuri tunnusjoonte, sealhulgas statsionaarsete liikluskäikide või nende reguleeriva ohutusatribuutika kohta;
- 15) „liiklusandmed” – varasemad andmed ja reaalajas saadavad andmed maanteeliikluse tunnusjoonte kohta;

- 16) „reisandmed” – põhiandmed (nt ühistranspordi sõiduplaanid ja hinnakirjad), mis on vajalikud mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe andmiseks enne reisi ja reisi ajal, et lihtsustada reisi planeerimist, reserveerimist ja kohandamist;
- 17) „spetsifikatsioon” – siduv meede, millega kehtestatakse sätteid, mis sisaldavad nõudeid, menetlusi ja muid asjaomaseid eeskirju;
- 18) „standard” – standard Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord) ⁽¹⁾ artikli 1 lõike 6 määratluse tähenduses.

Artikkel 5

Intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtt

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmisel kohaldatakse nende suhtes komisjoni poolt artikli 6 kohaselt vastuvõetud spetsifikatsioone vastavalt II lisas esitatud põhimõtetele. See ei piira liikmesriikide õigust otsustada selliste rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmise üle oma territooriumil. Nimetatud õigus ei piira ühegi artikli 6 lõike 2 teise lõigu kohaselt vastuvõetud õigusakti kohaldamist.
2. Lisaks teevad liikmesriigid jõupingutusi koostööks prioriteetsetes valdkondades seni, kuni spetsifikatsioone pole vastu võetud.

Artikkel 6

Spetsifikatsioonid

1. Komisjon võtab esmalt vastu spetsifikatsioonid, mis on vajalikud, et tagada ühilduvus, koostalitlusvõime ja pidevus intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks ja tööks kasutamiseks prioriteetsete meetmete puhul.
2. Komisjon püüab ühe või mitme prioriteetse meetme spetsifikatsioonid vastu võtta hiljemalt 27. veebruaril 2013.

Hiljemalt 12 kuud pärast prioriteetse meetme vajalike spetsifikatsioonide vastuvõtmist esitab komisjon vajaduse korral, pärast kulude ja tulude analüüsi hõlmava mõjuhindangu läbiviimist, Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 kohaselt ettepaneku kõnealuse prioriteetse meetme kasutuselevõtmiseks.

3. Kui prioriteetse meetme vajalikud spetsifikatsioonid on vastu võetud, võtab komisjon vastu spetsifikatsioonid, mis

tagavad ühilduvuse, koostalitlusvõime ja pidevuse intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks ja tööks kasutamiseks prioriteetsete valdkondade muude meetmete puhul.

4. Kui see on asjakohane ja olenevalt spetsifikatsiooni valdkonnast, sisaldab spetsifikatsioon ühte või mitut järgmist tüüpi sätet:

- a) funktsionaalsed sätteid, mis kirjeldavad erinevate sidusrühmade rolle ja nendevahelist teabevoogu;
- b) tehnilised sätteid, mis kehtestavad funktsionaalsete sätete täitmiseks vajalikud tehnilised vahendid;
- c) organisatsioonilised sätteid, mis kirjeldavad erinevate sidusrühmade menetluslikke kohustusi;
- d) teenuse sätteid, mis kirjeldavad teenuste erinevaid tasemeid ja nende sisu intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste jaoks.

5. Ilma et see piiraks direktiivi 98/34/EÜ kohaseid menetlusi, sätestatakse spetsifikatsioonidega vajadusel tingimused, mille kohaselt võivad liikmesriigid pärast komisjoni teavitamist kehtestada täiendavad eeskirjad intelligentsete transpordisüsteemide teenuste osutamiseks kogu oma territooriumil või mõnes selle osas, kui see ei takista koostalitlusvõimet.

6. Spetsifikatsioonid tuginevad vajadusel mis tahes artiklis 8 osutatud standardil.

Spetsifikatsioonid näevad vajadusel ette vastavushindamise kooskõlas otsusega nr 768/2008/EÜ.

Spetsifikatsioonid on kooskõlas II lisas esitatud põhimõtetega.

7. Komisjon korraldab kulude ja tulude analüüsi hõlmava mõjuhindamise enne spetsifikatsioonide vastuvõtmist.

Artikkel 7

Delegeeritud õigusaktid

1. Komisjon võib kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 võtta vastu delegeeritud õigusakte spetsifikatsioonide kohta. Selliste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel toimib komisjon vastavalt käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele, eelkõige vastavalt artiklile 6 ning II lisale.

2. Iga prioriteetse meetme kohta võetakse vastu eraldi delegeeritud õigusakt.

3. Käesolevas artiklis osutatud delegeeritud õigusaktide puhul kohaldatakse artiklites 12, 13 ja 14 sätestatud menetlust.

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

Artikkel 8**Standardid**

1. Vajalikud standardid, millega kehtestatakse intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks ja tööks kasutamiseks vajalik koostalitlusvõime, ühilduvus ja pidevus töötatakse välja prioriteetsetes valdkondades ja prioriteetsete meetmete jaoks. Sel eesmärgil taotleb komisjon, pärast konsulteerimist artiklis 15 osutatud komiteega, asjaomastelt standardiasutustelt vastavalt direktiivis 98/34/EÜ kehtestatud menetlusele kõigi vajalike jõupingutuste tegemist nimetatud standardite kiireks vastuvõtmiseks.

2. Standardiasutustele volituste andmisel tuleb järgida nii II lisas sätestatud põhimõtteid kui ka artikli 6 kohaselt vastuvõetud spetsifikatsioonis sisalduvaid funktsionaalseid sätteid.

Artikkel 9**Mittesiduvad meetmed**

Komisjon võib vastavalt artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele võtta vastu suuniseid ja mittesiduvaid meetmeid, et hõlbustada liikmesriikide koostööd seoses prioriteetsetes valdkondadega.

Artikkel 10**Eraelu puutumatust, turvalisust ja teabe taaskasutamist käsitlevad eeskirjad**

1. Liikmesriigid tagavad, et intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste toimimiseks vajalikke isikuandmeid töödeldakse vastavalt liidu õigusele, mis kaitseb üksikisikute põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige vastavalt direktiividele 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ.

2. Liikmesriigid tagavad eelkõige, et isikuandmeid kaitstakse väärkasutuse, sh loata juurdepääsu, muutmise või kadumise eest.

3. Ilma et see piiraks lõiget 1, toetatakse eraelu puutumatuse tagamiseks intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste kasutamisel ja teenuste osutamisel anonüümsete andmete kasutamist, kui see on asjakohane.

Ilma et see piiraks direktiivi 95/46/EÜ kohaldamist, töödeldakse isikuandmeid ainult siis, kui see on vajalik intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste toimimiseks ja teenuste osutamiseks.

4. Seoses direktiivi 95/46/EÜ kohaldamisega, eriti isikuandmete eriliikide puhul, tagavad liikmesriigid ka selliste isikuandmete töötlemiseks nõusoleku saamist käsitlevate sätete järgimise.

5. Kohaldatakse direktiivi 2003/98/EÜ.

Artikkel 11**Vastutust käsitlevad eeskirjad**

Liikmesriigid tagavad, et vastutusega seotud küsimusi, mis puudutavad artikli 6 kohaselt vastuvõetud spetsifikatsioonides sätestatud intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmist ja kasutust, käsitletakse kooskõlas kehtivate liidu õigusaktidega, sealhulgas eelkõige nõukogu 25. juuli 1985. aasta direktiiviga 85/374/EMÜ (liikmesriikide tootevastutust käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta),⁽¹⁾ ning kooskõlas asjakohaste siseriiklike õigusaktidega.

Artikkel 12**Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse seitsmeks aastaks alates 27. augustist 2010 õigus võtta vastu artiklis 7 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu pärast 27. augustit 2010.

2. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse artiklites 13 ja 14 sätestatud tingimusi.

Artikkel 13**Delegeerimise tagasivõtmine**

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 7 osutatud volituste delegeerimise tagasi võtta.

2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegeerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni mõistliku aja jooksul enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ja tagasivõtmise võimalikud põhjused.

3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ EÜT L 210, 7.8.1985, lk 29.

Artikkel 14

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest.

Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ning see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.

Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ja see võib jõustuda enne nimetatud tähtaja lõppu, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 15

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa intelligentsete transpordisüsteemide komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 16

Euroopa intelligentsete transpordisüsteemide nõuanderühm

Komisjon moodustab Euroopa intelligentsete transpordisüsteemide nõuanderühma, et see annaks talle nõu intelligentsete transpordisüsteemide liidus kasutuselevõtmise ja kasutamise äriliste ja tehniliste aspektide kohta. Nõuanderühm moodustatakse asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate, kasutajate ühenduste, transpordiettevõtjate ja rajatiste käitajate, tootjate, sotsiaalpartnerite, kutseliitude, kohalike omavalitsuste ja teiste asjakohaste foorumite kõrgetasemelistest esindajatest.

Artikkel 17

Aruandlus

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 27. augustil 2011 aruande prioriteetsete valdkondadega seotud siseriiklike meetmete ja projektide kohta.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 27. augustil 2012 teavet järgmiseks viieks aastaks kavandatud intelligentsete transpordisüsteemidega seotud siseriiklike meetmete kohta.

Liikmesriikide aruandlust käsitlevad suunised võetakse vastu artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

3. Pärast esimest aruannet esitavad liikmesriigid iga kolme aasta tagant aruande lõikes 1 osutatud meetmete kasutuselevõtmise edusammude kohta.

4. Komisjon esitab iga kolme aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamisel saavutatud edusammude kohta. Aruandele lisatakse analüüs artiklite 5–11 ning artikli 16 toimimise ja rakendamise, sealhulgas kasutatud ja vajalike rahaliste vahendite kohta, ning hinnatakse vajadusel käesoleva direktiivi muutmise vajadust.

5. Komisjon võtab vastavalt artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele hiljemalt 27. veebruaril 2011 vastu tööprogrammi. Tööprogramm sisaldab eesmärgi ja kuupäevi selle iga-aastaseks rakendamiseks ja vajadusel ettepanekuid vajalikeks kohandusteks.

Artikkel 18

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 27. veebruaril 2012.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 19***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 20***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. juuli 2010

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
O. CHASTEL

I LISA

PRIORITEETSED VALDKONNAD JA MEETMED

(osutatud artiklites 2 ja 3)

— Prioriteetne valdkond I: maantee-, liiklus- ja reisiandmete optimaalne kasutus

Maantee-, liiklus- ja reisiandmete optimaalse kasutuse spetsifikatsioonid ja standardid sisaldavad järgmist.

1. Prioriteetse meetme a spetsifikatsioonid

Nõuete kindlaksmääramine, et tagada intelligentsete transpordisüsteemide kasutajatele kogu ELi mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabeteenuste täpsus ja piiriülene kättesaadavus, mille aluseks on:

- olemasolevate ja täpsete reaalajas saadavate maantee- ja liiklusandmete olemasolu ja kättesaadavus, mida kasutatakse mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe edastamiseks intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele, ilma et see piiraks ohutust ja transpordikorralduse piiranguid;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade ning asjaomaste intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate vahelise elektroonilise piiriülese andmevahetuse hõlbustamine;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade poolt mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe jaoks kasutatavate olemasolevate maantee- ja liiklusandmete õigeaegne ajakohastamine;
- mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe õigeaegne ajakohastamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate poolt.

2. Prioriteetse meetme b spetsifikatsioonid

Nõuete kindlaksmääramine, et tagada intelligentsete transpordisüsteemide kasutajatele kogu ELi reaalajas saadava liiklusteabe teenuste täpsus ja piiriülene kättesaadavus, mille aluseks on:

- olemasolevate ja täpsete reaalajas saadavate maantee- ja liiklusandmete olemasolu ja kättesaadavus, mida kasutatakse reaalajas saadava liiklusteabe edastamiseks intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele, ilma et see piiraks ohutust ja transpordikorralduse piiranguid;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade ning asjaomaste intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate vahelise elektroonilise piiriülese andmevahetuse hõlbustamine;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade poolt reaalajas saadava liiklusteabe jaoks kasutatavate olemasolevate maantee- ja liiklusandmete õigeaegne ajakohastamine;
- reaalajas saadava liiklusteabe õigeaegne ajakohastamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate poolt.

3. Prioriteetsete meetmete a ja b spetsifikatsioonid**3.1. Nõuete kindlaksmääramine maantee- ja liiklusandmete kogumiseks asjaomaste ametiasutuste ja/või vajadusel erasektori poolt (nt liiklusskeemid, liikluseeskirjad ja soovitatavad marsruudid, eelkõige raskeveokite jaoks) ning nende edastamiseks intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele, mille aluseks on:**

- asjaomaste ametiasutuste ja/või erasektori poolt kogutud olemasolevate maantee- ja liiklusandmete (nt liiklusskeemid, liikluseeskirjad ja soovitatavad marsruudid) kättesaadavus intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele;
- asjaomaste ametiasutuste ja intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine;
- maantee- ja liiklusandmete (nt liiklusskeemid, liikluseeskirjad ja soovitatavad marsruudid) õigeaegne ajakohastamine asjaomaste ametiasutuste ja/või vajadusel erasektori poolt;
- kõnealuseid maantee- ja liiklusandmeid kasutavate intelligentsete transpordisüsteemide teenuste ja rakenduste õigeaegne ajakohastamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate poolt.

3.2. Nõuete kindlaksmääramine, et tagada digitaalkaartide jaoks kasutatavate maantee-, liiklus- ja transporditeenuste andmete täpsus ja kättesaadavus, võimaluse korral digitaalkaartide tootjatele ja teenusepakkujatele, mille aluseks on:

- digitaalkaartide jaoks kasutatavate olemasolevate maantee- ja liiklusandmete kättesaadavus digitaalkaartide tootjatele ja teenusepakkujatele;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade ning asjaomaste digitaalkaartide tootjate ja teenusepakkujate vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine;
- digitaalkaartide jaoks kasutatavate maantee- ja liiklusandmete õigeaegne ajakohastamine asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade poolt;
- digitaalkaartide õigeaegne ajakohastamine digitaalkaartide tootjate ja teenusepakkujate poolt.

4. Prioriteetse meetme c spetsifikatsioonid

Miimumnõuete kindlaksmääramine liiklusohutusega seotud „üldise liiklusteabe“ võimaluse korral tasuta edastamiseks kõigile kasutajatele, samuti nende minimaalse sisu kohta, mille aluseks on:

- sellise ohutusega seotud liiklussündmuste standardloetelu („üldine liiklusteabe“) koostamine ja kasutamine, mida tuleks intelligentsete transpordisüsteemide kasutajatele edastada tasuta;
- „üldise liiklusteabe“ vastavus intelligentsete transpordisüsteemide reaalajas saadava liiklusteabe ja mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe pakkumise teenustele, ja kõnealuse teabe neisse teenustesse integreerimine.

— **Prioriteetne valdkond II: liikluse ja kaubaveo korraldusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pidevus**

Spetsifikatsioonid ja standardid liikluse ja kaubaveo korralduse teenuste osutamise pidevuse ja koostalitlusvõime kohta, eelkõige üleeuroopalises transpordivõrgus (TEN-T), sisaldavad järgmist.

1. Muude meetmete spetsifikatsioonid

1.1. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et töötada välja ELi intelligentsete transpordisüsteemide raamstruktuur, käsitledes eelkõige intelligentsete transpordisüsteemidega seotud koostalitlusvõimet, teenuste pidevust ja mitmeliigilisuse aspekte, sealhulgas näiteks mitmeliigilist koostalitlusvõimelist piletimüüki, mille raames liikmesriigid ja nende pädevad asutused saavad koostöös erasektoriga arendada välja oma liikumiskeskonna intelligentsete transpordisüsteemide struktuuri riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil.

1.2. Minimaalsete vajalike nõuete väljatöötamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste, eelkõige piiriüleste teenuste pidevuseks reisijate veo korraldamisel eri transpordiliikide vahel, mille aluseks on:

- liiklusandmete ja -teabe elektroonilise piiriülese ja vajadusel piirkondadevahelise või linnasisese ja linnadevahelise vahetuse hõlbustamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel;
- standarditud teabevoogude või liiklusliideste kasutamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel.

1.3. Minimaalsete vajalike nõuete kindlaksmääramine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pidevuseks kaubaveo korraldamisel transpordikoridorides ja eri transpordiliikide vahel, mille aluseks on:

- liiklusandmete ja -teabe elektroonilise piiriülese, piirkondadevahelise või linnasisese ja linnadevahelise vahetuse hõlbustamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel;
- standarditud teabevoogude või liiklusliideste kasutamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel.

1.4. Vajalike meetmete kindlaksmääramine kaubaveo logistikas (e-kaubaveod) kasutatavate intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste (eelkõige kaubasaadetise jälgimine selle teekonna jooksul, samuti transpordiliigiti) realiseerimisel, mille aluseks on:

- asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide tehnoloogiate kättesaadavus ja kasutamine intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste arendajate poolt;
- asukoha määramise integreerimine liikluse korraldamise vahenditesse ja keskustesse.

1.5. Vajalike liideste kindlaksmääramine, et tagada koostalitlusvõime ja ühilduvus intelligentsete transpordisüsteemide linnalise struktuuri ja intelligentsete transpordisüsteemide Euroopa struktuuri vahel, mille aluseks on:

- ühistranspordi, reisikavandamise, transpordivajaduste, liiklusandmete ja parkimisandmete kättesaadavus linnade juhtimiskeskustele ja teenuste pakkujatele;
- linna eri ühiskondliku või eratranspordi juhtimiskeskuste ja teenuste pakkujate vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine kõigi võimalike transpordiliikide piires;
- kõigi asjakohaste andmete ja kogu asjakohase teabe integreerimine ühtsesse struktuuri.

— **Prioriteetne valdkond III: liiklusohutuse ja turvalisusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide rakendused**

Liiklusohutuse ja turvalisusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste spetsifikatsioonid ja standardid sisaldavad järgmist.

1. Prioriteetse meetme d spetsifikatsioonid

Vajalike meetmete kindlaksmääramine kogu ELi hõlmava koostalitlusvõimelise automaatse hädaabikõne (eCall) ühtlustatud pakumiseks, sealhulgas:

- vajalike vahetatavate sõidukisest intelligentsete transpordisüsteemide andmete kättesaadavus;
- vajalike seadmete kättesaadavus sõidukite saadetud andmeid vastu võtvates hädaabikõnede keskustes;
- sõidukite ja hädaabikõnede keskuste vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine.

2. Prioriteetse meetme e spetsifikatsioonid

Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et pakkuda intelligentsetel transpordisüsteemidel põhinevaid teabeteenuseid veoautode ja tarbesõidukite turvaliste parkimiskohtade kohta, eelkõige maanteeäärsetel teenindus- ja puhkealadel, mille aluseks on:

- maanteeäärse parkimise teabe kättesaadavus kasutajatele;
- maanteeäärsete parkimiskohtade, -keskuste ja sõidukite vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine.

3. Prioriteetse meetme f spetsifikatsioonid

Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et pakkuda intelligentsetel transpordisüsteemidel põhinevaid ettetellimisüsteeme veoautode ja tarbesõidukite turvaliste parkimiskohtade kohta, mille aluseks on:

- maanteeäärse parkimise teabe kättesaadavus kasutajatele;
- maanteeäärsete parkimiskohtade, -keskuste ja sõidukite vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine;
- asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide tehnoloogiate integreerimine nii sõidukitesse kui ka maanteeäärsetesse parkimisrajatistesse, et ajakohastada ettetellimiseks kasutatavat teavet vabade parkimiskohtade kohta.

4. Muude meetmete spetsifikatsioonid

- 4.1. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et toetada liiklejate ohutust seoses sõidukisese inimene-masin liidese ja teisaldatavate seadmete kasutamisega juhtimisülesande ja/või transporditoimingu toetamiseks, samuti sõidukisese side turvalisus.
- 4.2. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et suurendada kõigi asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide puhul vähem kaitstud liiklejate ohutust ja mugavust.
- 4.3. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et integreerida kõrgetasemelisi juhi tugiteabesüsteeme sõidukitesse ja maanteede infrastruktuuri, mis ei kuulu direktiivide 2007/46/EÜ, 2002/24/EÜ ja 2003/37/EÜ reguleerimisalasse.

— **Prioriteetne valdkond IV: sõiduki liitmine transpordi infrastruktuuriga**

Spetsifikatsioonid ja standardid sõiduki liitmiseks transpordi infrastruktuuriga sisaldavad järgmist.

1. Muude meetmete spetsifikatsioonid

- 1.1. Vajalike meetmete kindlaksmääramine mitmesuguste intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste integreerimiseks avatud sõidukisisesesse platvormi, mille aluseks on:
 - olemasolevate või kavandatavate intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste funktsionaalsete nõuete kindlakstegemine;
 - avatud süsteemi struktuuri määratlemine, mis määrab kindlaks funktsioonid ja liidesed, mis on vajalikud koostalitlusvõime/ühenduvuse jaoks infrastruktuurisüsteemide ja -rajaistega;
 - tulevaste uute või uuendatud intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste integreerimine avatud sõidukisisesesse platvormi isehäälestuvatena;
 - standardimisprotsessi kasutamine struktuuri ning avatud sõidukisisesete spetsifikatsioonide vastuvõtmiseks.
- 1.2. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et arendada edasi koostöösüsteemide (sõidukitevaheliste, sõidukite ja infrastruktuuride vaheliste ning infrastruktuuridevaheliste süsteemide) väljatöötamist ja rakendamist, mille aluseks on:
 - sõidukite-, infrastruktuuride- ning infrastruktuuri ja sõiduki vahelise andme- või teabevahetuse hõlbustamine;
 - asjakohaste vahetatavate andmete või asjakohase vahetatava teabe kättesaadavus asjaomasele sõidukile või maanteede infrastruktuuri osalistele;
 - standardse sõnumivormingu kasutamine sõiduki ja infrastruktuuri vahelises andme- või teabevahetuses;
 - sideinfrastruktuuri kindlaksmääramine igat liiki sõidukite-, infrastruktuuride- ning infrastruktuuri ja sõiduki vahelise andme- või teabevahetuse jaoks;
 - standardimisprotsesside kasutamine vastavate struktuuride vastuvõtmiseks.

II LISA

SPETSIFIKATSIOONIDE JA INTELLIGENTSETE TRANSPORDISÜSTEEMIDE KASUTUSELEVÕTMISE PÕHIMÕTTED

(osutatud artiklites 5, 6 ja 8)

Spetsifikatsioonide vastuvõtmisel, volituste andmisel standardite jaoks ning intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste valimisel ja kasutuselevõtmisel tuleb lähtuda kõiki asjaomaseid sidusrühmi hõlmavast vajaduste hindamisest ning tuleb kinni pidada järgnevatest põhimõtetest. Nimetatud meetmete hulka kuuluvad:

- a) **tõhusus** – Euroopa maanteetransporti mõjutavate peamiste probleemide lahendamisel konkreetsete tulemuste andmine (nt ülekoormatuse leevendamine, heidete vähendamine, energiatõhususe suurendamine, suurema ohutuse ja turvalisuse saavutamine, hõlmates vähem kaitstud liiklejaid);
- b) **kulutõhusus** – kulude ja tulemuste suhte optimeerimine eesmärkide täidetuse seisukohast;
- c) **proportsionaalsus** – vajadusel näha ette erinevatel tasemetel saavutatavat teenuse kvaliteeti ja kasutuselevõtmist, võttes arvesse kohalikke, piirkondlikke, riiklikke ja Euroopa eripärasid;
- d) **teenuste pidevuse toetamine** – intelligentsete transpordisüsteemide teenuste kasutuselevõtmisel sujuvate teenuste tagamine kogu liidus, eelkõige üleeuroopalises võrgustikus ning võimalusel välispiiridel, tasemel, mis on kohandatud selliste transpordisüsteemide tunnusjoontele, mis ühendavad riike omavahel ja, kui see on asjakohane, piirkondi omavahel ja linnu maapiirkondadega;
- e) **koostalitlusvõime võimaldamine** – selle tagamine, et süsteemid ja nende aluseks olevad äriprotsessid oleksid võimelised vahetama andmeid ja teavet ning jagama teadmisi, et tagada tõhus intelligentsete transpordisüsteemide teenuste osutamine;
- f) **tagasiühilduvuse toetamine** – vajaduse korral selle tagamine, et intelligentsed transpordisüsteemid oleksid võimelised toimima koos olemasolevate ühise eesmärgiga süsteemidega, takistamata uute tehnoloogiate arendamist;
- g) **olemasoleva riigisese infrastruktuuri ja võrgustiku tunnusjoontega arvestamine** – arvestamine transpordivõrgu tunnusjoonte, eelkõige liikluse suuruse ja maanteede ilmastikutingimuste loomupäraste erinevustega;
- h) **võrdse juurdepääsu tagamine** – vähem kaitstud liiklejate võrdset juurdepääsu intelligentsete transpordisüsteemide rakendustele või teenustele ei takistata ning neid ei diskrimineerita selle suhtes;
- i) **valmiduse toetamine** – pärast asjakohast riskihinnangut uuenduslike intelligentsete transpordisüsteemide töökindluse näitamine tehnilise arengu ja tööks kasutamise piisava taseme kaudu;
- j) **kvaliteetne aja ja asukoha määramine** – satelliidipõhiste infrastruktuuride või samaväärset täpsust võimaldava tehnoloogia kasutamine intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste puhul, mis vajavad globaalseid, pidevaid, täpseid ja tagatud aja ja asukoha määramise teenuseid;
- k) **intermodaalsuse lihtsustamine** – vajadusel erinevate transpordiliikide koordineerimisega arvestamine intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmisel;
- l) **sidusus** – arvestamine intelligentsete transpordisüsteemide valdkonnas asjaomaste olemasolevate liidu eeskirjade, poliitikate ja meetmetega, eelkõige standardimise valdkonnas.